

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:
Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

I. LETO

Murska Sobota, 25. junija 1939.

ŠTEV. 15.

Govor župana in predsednika PT g. Ferdinanda Hartnerja

Ko smo se zbrali, da prisostvujemo slavnostni otvoritvi prvega Prekmurskega tedna, hiti naša prva misel k našemu mlademu vladarju Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. Naj živi Njegovo Veličanstvo naš mladi kralj! Naj živi ves kraljevski dom!

Spoštovani!

Visoko spoštovani gospod ban!

Izredno nas veseli, da ste se našemu vabilu — da otvorite naš prvi Prekmurski teden — odzvali in s tem našo skromno prireditve počastili ter z Vašo navzočnostjo povzdignili današnjo svečanost.

Z iskreno prekmursko gostoljubnostjo Vas pozdravljamo med nami.

(Nato je g. župan pozdravil predvsem g. bana dr. Marka Natlačena ter zastopnika finančnega ministra. Nadalje direktorja pošte in telegrafa g. Štukelj Jožefa, komandanta ljublj. žandarm. polka polkovnika g. Barleta, g. Hrastelja in g. Verbiča za Zvezo trgovskih združenj za dravsko banovino, zastopnike mest Maribora in Zagreba, predsednika okrožnega sodišča g. dr. Serneca, in državnega tožilca g. dr. Juharta, narodna poslanca gg. Bajleca in dr. Klara in industrijalca g. Benka, sreske načelnike gg. dr. Bratino, Farčnika in Grabrijana, dekana gg. Krantza in Jeriča, ravnatelja gimnazije g. ing. Zobeca, ravnatelja bolnice g. dr. Vrbnjaka, ravnatelja banov. kmet. šole g. ing. Mikuža, evang. sen. g. Kovača, izrael. rabina g. dr. Rotha, starosto marib. sokolske župe g. dr. Goriška, zastopnika planinskega ter zgodovinskega društva in Tujsko-prometne zveze g. dr. Tominška, zastopnike časopisja, vse razstavljalce in vso zbrano občinstvo.)

Po pozdravu je g. župan nadaljeval:

Dvajset let smo skromno, tiho — izven naše okolice malo poznano in malo upoštevano — živeli in delali, često so nas napačno razumeli, mogoče zaspostavljali in tudi zanemarjali, kljub temu smo na tihem neumorno in složno gradili ter ustvarjali, da si tako ustvarimo lepšo in boljšo bodočnost in da si izgradimo zdravo podlago za nam odgovarjajoči kulturni in gospodarski nadaljni razvoj.

Uspeh dvajsetletnega delovanja hočemo danes predložiti in pokazati v okvirju naše skromne prireditve „Prekmurski teden“.

Nočemo biti nehvaležni, radi tega se na tem mestu najtopleje zahvaljujemo vsem doma in drugod ter na višjih mestih, ki so omogočili naš razvoj do današnje, med temi v prvi vrsti našemu g. banu dr. Natlačenu.

Ponosni smo, da smo z marljivim, nesebičnim in složnim delovanjem dosegli, da je Murska Sobota danes gospodarski in kulturni center Prekmurja in da se naš glas, naše sodelovanje upošteva v naši banovini.

Z našo prireditvijo „Prekmurski teden“ hočemo pokazati v glavnih obrisih naše delovanje in razvoj do danes na vseh gospodarskih in kulturnih poljih. Z veseljem in požrtvovalno so se gospodarske, kulturne, nacionalne, tujsko-prometne in sportne organizacije, poedinci in skoraj vso prebivalstvo Prekmurja — izvzemši par oseb, ki hodijo po svojih poteh — pridružili organizaciji Prekmurskega tedna in tako omogočili današnjo svečanost.

Nadaljni namen Prekmurskega tedna je:

da omogoči javnosti velikega dela naše države, da nas spozna v pravi luči;

da se naše gospodarsko in kulturno hotenje spodbudi k še večjim naporom za vsesplošni razvoj;

da se s predstavo vseh lepot in vrlin našega kraja vključimo v tujski promet;

da z razširitvijo temeljev našega kulturnega napredka privabimo nove moči k intenzivnemu in produktivnemu delu;

da damo našemu splošno priznanemu sportnemu življenju moralno in gmotno podporo tako doma kakor od merodajnih mest in končno da preskrbimo našemu pridnemu in poštenemu prekmurskemu delavstvu zaposlitev in zaslužek.

Vsemogoči Bog nam naj da moč in vztrajnost, da po tej načrtani poti dosežemo za celo naše ljubo in lepo Prekmurje in njeno metropolo, Mursko Soboto, napredek in procvit.

Iskreno se zahvaljujem vsem tistim od katerih je bil Prekmurski teden deležen kakršnekoli podpore, zlasti pa našemu vrlemu tisku, ki je s primernimi članki in objavami pospešil Prekmurski teden.

Gospod ban!

Ko se Vam iskreno in najtopleje zahvaljujem za izkazano nam naklonjenost, Vas vljudno prosim, da blagovolite otvoriti naš prvi Prekmurski teden v Murski Soboti.

Na pozdravne besede župana g. Hartnerja je otvoril g. ban PT s sledečim govorom:

Govor g. bana

„Spoštovana gospoda! Slovenska Krajina je slavila že lansko leto v mesecu septembru na veličastnem taboru na Črensovcih 20 letnico svojega narodnega in političnega osvobojenja. Zares veličastna je bila manifestacija v Črensovcih, kjer se je zbralo do 20.000 ljudstev iz vseh slovenskih pokrajin. Prekmursko ljudstvo je izrazilo svoje veselje in svojo radost, da more živeti skupno z večino ostalih Slovencev v svobodni državi Jugoslaviji. Prekmursko ljudstvo je dalo tedaj tudi izraza svoje hvaležnosti vsem onim, ki so ga z modrim vodstvom pripeljali izpod tujega jarma v svobodo in vsem onim, ki so s svojim požrtvovalnim delom osvobojenje pripravili in ki so s tveganjem svojega življenja in s krvjo pripomogli, da se je lepa Slovenska Krajina združila s Slovenijo in uživa svobodo v Jugoslaviji. Prekmursko ljudstvo je tedaj tudi jasno in glasno izrazilo svojo nezlomljivo voljo, da hoče vsikdar deliti skupno usodo s svojim narodom in si kovati lepšo bodočnost ter živeti v Jugoslaviji pod glavnim vodstvom kraljevega doma Karadjordjevičev. Prekmurski teden, ki ga pravkar začnjam, je nadaljevanje lanske manifestacije v Črensovcih. Namen Prekmurskega tedna, je pokazati sadove dela v preteklih 20 letih svobodnega življenja in tako nekako postaviti spomenik preteklemu delu. Ob pregledu dela v preteklosti pa nam Prekmurski teden postavlja tudi smernice dela v bodočnosti. Prireditelj Prekmurskega tedna izrekam za njihovo nesebično in idealno delo, za vse njihove žrtve, ki so jih morali doprinesiti, da izvedejo na čim lepši in dostojnejši način organizacijo te gospodarske in kulturne prireditve, svojo najlepšo zahvalo in priznanje. Z željo, naj bi vsi narodni delavci, ki so s tako nesebičnostjo in ljubeznijo do Slovenske Krajine pripravljali Prekmurski teden, tudi v bodoče delovali za gospodarski in kulturni napredek Slovenske Krajine in to v tesni povezanosti z vsem ostalim slovenskim ljudstvom. Čestitam k tej prireditvi z iskreno željo, da bi Prekmurski teden v vsakem pogledu kar najlepše uspel in da bi v prebivalstvu Slovenske Krajine čim bolj utrdil slovensko narodno zavest in užgal gorečo in nikdar usahljivo ljubezen do naše skupne domovine — kraljevine Jugoslavije.

Otvorjam Prekmurski teden s klicem: „Naj živi močna in velika Jugoslavija! Naj živi naš kraljevski dom Karadjordjevičev! Naj živi naš kralj Peter II. in kraljevi namestnik Pavle!“

Oglejte si na „Prekmurskem tednu“ naš paviljon št. 81-86. **Bata**

Sokolska slavnost

Sobota in nedelja sta bila za soboški Sokol pravi praznik. Župni zlet je pokazal v naših najsevernejših krajih moč in vzorno organizacijo jugoslovanske telesne kulture. Sokoli bližnjih in daljnih krajev so se že v soboto popoldne pripeljali v velikem številu, v nedeljo pa je vsak vlak pripeljal take množice, da je bila Sobota na mah preplavljena s sokolskimi kroji. Sobočani so z velikim navdušenjem sprejeli sokolske goste ter so njim na vsakem koraku prirejali velike ovacije.

Oficijelni spored se je začel s slavnostno akademijo na grajskem dvorišču. Skrbno pripravljen spored tega večera bo ostal vsem gledalcem dolgo v spominu. Odobravanje občinstva po posameznih točkah ni imelo ne konca ne kraja. Na akademiji so nastopili pripadniki društev Maribor-matica, Maribor I., Celje, Ljutomer in M. Sobota. Posamezne točke so bile izvedene brezhibno, čeprav smo videli točke, ki so že mejili na akrobacijo.

V nedeljo dopoldne so se Sokoli z godbo na čelu poklonili spominu padlih Sokolov-legionarjev. Na grobovih so br. Nišlvič, Deduš, dr. Pogachnik, Liška, dr. Tomažič in dr. Gorišek v krasnih govorih orisali pomen in delo padlih legionarjev.

Ob 11. uri se je vila po mestu impozantna povorka s konjeniki, 25 prapori, 3 godbami in z okrog 4000 sokolskimi pripadniki. Občinstvo je z navdušenjem pozdravljalo povorko in je ostalo kljub dežju na ulicah.

Zaradi dežja je sicer popoldanski nastop odpadel, toda povorka, akademija in poklonitev na pokopališču so pustili pri vseh udeležencih PT globok vtis.

Olimpijska vožnja v Soboto

Mariborski Touring Club je priredil v nedeljo, dne 18. t. m. na PT izlet avtomobilistov in motociklistov ter dirko kolesarjev na progi Maribor—M. Sobota. Izleta se je udeležilo zelo mnogo prijateljev motosporta in kljub slabemu vremenu je prispelo v Soboto nad 80 mariborskih motornih vozil.

Veliko zanimanje je vladalo za kolesarsko dirko, katere so se udeležili najboljši mariborski dirkači, ki so že često zasedli tudi na državnih prvenstvih najodličnejša mesta. Progo Maribor—Sobota so tekmovalci prevozili v dveh etapah. Prva etapa je bila do petanjskega broda, druga pa od broda pa do Murske Sobote. Tekmovanje je sprejemalo občinstvo na celi progi z velikim zanimanjem. Že pri prvi etapi je dosegel tekmovalac mariborskega Maratona Sodec Karl velik naskok in čeprav je prispel v Soboto šele kot drugi, je postal siguran zmagovalac. Za celo progo je rabil le 1 uro 57 minut in 32 sek. kar odgovarja povprečni brzini 32 km na uro. Ostali tekmovalci so se plasirali

v sledečem vrstnem redu: 2.) Grmek (Tekstilni delavci), 3.) Lukas (Perum), 4.) Rozman (Železničar), 5.) Solč (Maraton).

Zmagovalcu je izročil v imenu PT

okrožni sodnik g. dr. Planinšek Odon lep pokal.

Vsi tekmovalci so bili s progo in z organizacijo nadvse zadovoljni. Tekmovanje je poteklo brez vsakega incidenta in protesta.

Mladinski tabor v Murški Soboti 25. junija

Prekmurska katoliška prosveta priredi v nedeljo 25. junija mladinski tabor v Murški Soboti. Tabor se bo vršil v parku na prostem. Ob 8. uri zbirališče mladine pred katoliško cerkvijo. Ob pol deveti sprejem ministra in gostov. Ob pol desetih povorka po mestu v park. Tam bo ob 10. uri sv. maša in zborovanje. Na taboru govori gradbeni minister dr. Miha Krek. Telovadnega nastopa FO in DK ne bo, zato si lahko popoldan ogledate „Prekmurski teden“. Vsa naša mladina ta dan v Soboto, da pokažemo svojo moč i slovesno zaključimo lepe dneve I. Prekmurskega tedna. Na svidenje.

S. Vutkovič

Razvoj poštne prometa

Pošta je nekako merilo gospodarskega napredka. Pred kakimi 30 leti, ko je bila Murska Sobota še majhna vas, je bila na pošti 1 poštarica s svojo služkinjo, ki je po vsej Soboti raznašala pisma. Po prevratu je bilo poslano semkaj od poštnega ravnateljstva iz Ljubljane več uradnikov, ki so začeli urejevati poštni promet v Prekmurju. Vidnejši pionir v razvoju poštne prometa je bil upravnik Čuš, ki je posebno telefonsko omrežje razpredel tako, da danes razen pošte Bogojina ni kraja, kjer ni telefona. Vendar pa je začel telefonski promet rasti najbolj v zadnjih letih. Naročniki pri pošti Murska Sobota so bili tako številni, da se ni moglo več napejati žic na drogove. Poštna uprava je zato položila kabel v zemljo in tako danes na vsej Aleksandrovi cesti in Glavnem trgu ni videti več drogov. Pri pokablovanju je imel velike zasluge tudi sedanji občinski odbor na čelu z županom g. Hartnerjem, ki je nabavil potrebni kabel.

Zelo veliki razmah pa zabeležimo v avtomobilizmu. Poštni autobus v Soboti je edino javno prometno sredstvo v Prekmurju. Statistika prikazuje, da se je število potnikov iz leta 1934 (11.049) napram letu 1938 podvojilo. Prevoženih je bilo namreč to leto 24.813 potnikov. Ta številka prav nazorno kaže, kako velikega pomena je dobra zveza in dobro prometno sredstvo. Na intervencijo merodajnih faktorjev Murske Sobote in Dolnje Lendave se je slednjič vendar posrečilo, da je ministrstvo pošte in telegrafa v Beogradu s svojim rešenjem min. ptt. br. 26 937 od 12. maja 1939 odobrilo uvedbo drž. poštne avtobusne prometa na progi Gornja Lendava—Grad—Bodonci—M. Sobota—Črensovci—Dolnja Lendava. Na tej novo projektirani progi bode odprt poštni promet v mesecu juliju 1939. S tem bode ustrezno davni želji naših Goričancev, ki bodo v kratkem času lahko dospeli do železniške postaje in tako zvezani s svetom.

Vutkovič Slavko
upravnik pošte Murska Sobota

Kraj Murska Sobota se res močno razvija in tempo, ki ga dokazamo v poštenem prometu kaže, da ni daleč čas, ko se bo Sobota lahko prištevala k našim velikim mestom in takrat bode naloga vseh tukajšnjih merodajnih faktorjev, da na merodajnih mestih zahtevajo vse tiste udobnosti (avtomatsko centralo, povečanje osobja in vse druge udobnosti), ki jih imajo naša velika mesta.

Gostovanje ljubljanske drame v Soboti

V četrtek 22. junija gostuje v okviru prireditve „Prekmurskega tedna“ ljubljanska drama. Nastopila bo s Sominovim „Atentatom“. Predstava se vrši v Sokolskem domu ob 1/2 9 uri zvečer. Igrata tudi prvaka ljubljanske drame g. Levar in g. M. Danilova. Prireditev organizira Meddruštveni odbor. Redka prilika, da bi mogli v Soboti gledati igro priznanih gledaliških umetnikov ter visok narodni pomen prireditve, bosta gotovo napolnila gledališče. Rezervirajte pravčasno vstopnice. Predprodaja vstopnic v trgovini Iz. Hahna. Sedeži od 6 do 18 din, stojišča 2, 3 din.

Vsak je svoje sreče kovač!

Zato naj dne 9. julija 1939 nihče ne ostane doma, pridite na Stadion S. K. Mure! Poizkusite, koliko Vam je sreča mila!! Kajti tako lepe prilike še ni bilo in je bržčas ne bo tako kmalu v Prekmurju.

Velika tombola S. K. Mure, nad 1500 krasnih dobitkov v vrednosti Din 30.000.—, 15 moških in ženskih koles (biciklov) svetovnih znamk, 40 prvovrstnih ženskih in moških ur, razni servisi, kuhinjska posoda, specerija, porcelan, manufakturno blago, gospodarske in gospodinske potrebščine itd. itd. — vse bo na razpolago za one, ki jim je naklonjena sreča.

Vsi dobitki bodo razstavljeni na dan tombole na sportnem stadionu S. K. Mure. Razstava ima namen, da se vsak lahko sam prepriča, da ne pretiravamo, ko govorimo o tako lepih dobitkih. Posetite to razstavo, vsakemu je dostopna in nič ne stane.

Tombolska karta stane Din 3.—.

Krajevna protituberkulozna liga v Murški Soboti

je v protituberkuloznem tednu od 4. do 10. jun. pobirala za jetične bolniške darove. Nabral se je znesek 1252 din. Darovali so: Benko Josip 100. Dr. Bratina Franc 50, Vojkovič Jožef 50, dr. Brumen Tone 50, Kmečka posojilnica 50, Prekmurska banka 50, Komanda mesta 26, dr. Vadnal Ludvik 25, Nadai Ernest 25, Frim Ladislav 25, dr. Gregorc Albin 20, dr. Juhart Albin 20, Sernec 20, Kardoš Jenő 20, Kr. Hirschl in Sinova 20, Hahn Izidor 20, dr. Pinter in dr. Fleck 20, Cvetič Janez 20, Brumen Joško 15, Nemec Ludvik 15, Potočnik Valter 15, Šiftar Karel 13, Sestre sv. Križa 10, Uradništvo bolnice 10, Samec Ana 10, Mesarič Vilma 10, dr. Goljevščekova 10, Černjavič Aleksander 10, Pollak Rudolf 10, Trautman Aleksander 10, Kerec Franc 10, Gregorič Franc 10, Koltaj Štefan 10, Kocmur Ciril 10, Germovšek Slavko 10, Zrim Jože 10, Komotar Metod 10, Cvetko Oto 10, Hirschl Ferid 10, dr. Šifer 10, Repovš Albert 10, Tassott Karel 10, Nemec Janez 10, dr. Böls Julij 10, Hahn Samuel 10, Dittrich Franjo 10, Domajnko Miroslav 10, Weiss Žiga 10, „Bata“ 10, Klepec Vinko 10, Dittrich Gustav 10, Sočič Franc 10, Faflik Alojz 10, Flisar Rudolf 10, Benkič Janez 10, Bac Ludvik 10, Vučak Ludvik 10, Kemeny Marko 10, Arvai Vince 10, Rituper Alojz 10, Gumilar Milan 10, Ing. Hoffbauer 10, Andersch Josip 10, Vutkovič Slavko 10, Rusanov Igor Kolarš 10, E. in A. Heimer 10, Rehn Šarolta 10, Heklič Štefan 10, Štivan Ernest 10, Ebenšpanger Šalamon 10, Kūhar Franc 10, Ing. Petkovšek 10, Brumen Genovefa 5, Krančič Ludvik 5, ga. Hirschl 5, Novak Sidonija 5, Banfi Josip 5, Zečirovič Alija 5, Klanjšček Štefan 5, Holcman Ana 5, Horvat Geza 5, Ing. Zupančič 5, dr. Šerbec Jože 5, Krančič Janez 5, Koder Fani 5, Pončšek Janko 5, Videnšek Josip 3 din.

Krajevna protituberkulozna liga izreka tako v svojem, kakor v imenu onih bednih, ki bodo deležni podpore, najiskrenejšo zahvalo.

Darove so pobirale gospe Zrim Marija, uradnica banovinske bolnice in gospodična Pintarič Marija, uradnica sreskega načelstva. Kraj. prot. liga se nabirakam za njihovo požrtvorno delo javno zahvaljuje.

9. julija 1939 VELIKA TOMBOLA S. K. Mure v Murški Soboti

Slovesna otvoritev „Trgovskega doma“ v M. Soboti

Praznično odeta Murska Sobota preživlja te dni dogodke kakoršnih kronika še ni beležila. Prekmurje daje s temi dogodki signal v svet, da se je s svojim gospodarskim in kulturnim delom, od kar se je ta stara slovenska pokrajina po sto in stoletnem suženstvu vrnila v naročje matere Jugoslavije, povzela kljub velikim gospodarskim težavam na stopnjo ravni tistih pokrajin, kjer se je gospodarsko in kulturno življenje razvijalo pod čisto drugimi okoliščinami.

Za trgovski stan Prekmurja je bila nedelja dne 18. junija 1939 velik praznik. Ta dan se je vrtila slovesnost otvoritve „Trgovskega doma“, katerega je zgradilo združenje trgovcev v Murski Soboti. Iz vseh krajev naše države so prihiteli na to slovesnost številni gostje. Povsem častno je bilo zastopano trgovstvo iz Dravske banovine, ki je istega dne v Murski Soboti zborovalo na glavni skupščini zveze trgovskih združenj.

Pred domom se je zbrala ogromna množica ljudi, ki je nestrpnost čakala na slavnostni akt otvoritve „Trgovskega doma“. Točno ob 11. uri je stopil na govorniški oder, postavljen pred domom, gospod Josip Benko, senjor, kot predstavnik gradbenega odbora in spregovoril:

„Spoštovani! To je naš „Trgovski dom“, ki smo ga zgradili s precejšnjimi težavami. Predno odklenem vrata našega doma, si štejem kot član gradbenega odbora v posebno čast v imenu trgovcev murskosoboškega sreza najpristneje pozdraviti vse došle goste in zastopnike raznih korporacij in organizacij ter vse tovariše in tovarišice trgovskega srca s cele Slovenije ter naše domače, ki ste tu zbrani. Ko je bilo naše Prekmurje pred 20 leti priključeno k Jugoslaviji, smo ustanovili naše trgovsko združenje. Paralelno z naglim razvojem Murske Sobote, kakor agilnostjo trgovstva iz celega sreza, se je razvijal tudi naš trgovski stan. Temu primerno je bilo potrebno skrbeti za lastno poslopje zlasti tudi iz razloga, ker smo si stavili za nalogo vzgojiti naš naraščaj tako, da bo sposoben v podrobnostih obvladati trgovsko stroko. Iz prebitkov naših proračunov v pretekli dobi smo si prihranili okoli 300.000 din. Sklenili smo vporabiti to svoto za zgraditev tega doma. To je bil le osnovni fond, kajti za zgradbo smo potrošili mnogo več, zato smo bili primorani iskati denarnih virov drugod. Kraljevska banska uprava nam je darovala 3000 din, za kar naj ji bo izrečena prisrčna zahvala. Prostovoljno so pa plačali naši trgovci do danes v gradbeni fond okoli 32.000 din. Obljubljena vsota onih trgovcev, ki jo plačujejo na obroke, pa znaša 16.250 din. V imenu gradbenega odbora se vsem gg. darovalcem prav iskreno zahvaljujem. Z obžalovanjem pa moram ugotoviti na tem mestu, da je nek naš tovariš odklonil vsako podporo, dasiravno mu je trgovski stan v zadnjih 20 letih pripomogel do velikega večmilijonskega bogastva.“

Po teh uvodnih besedah je pristopil 3 letni sinček trgovca Stivana Ernesta iz Murske Sobote, ki je na blazini prinesel ključ „Trgovskega doma“ in ga izročil g. Benku z besedami: „Gospod Benko, tu imate ključ našega doma.“ Nato je zopet spregovoril g. Benko: „Odklepam ta naš dom in želim, da bi bil srečno ognjišče naših bodočih smernic. V njem naj se temeljito vzgaja naš naraščaj, v njem naj najde vsak naš zvesti tovariš svojo uteho. Poleg drugih stavb naj ta dom krasí naše mesto in naj bo v ponos

vsem članom trgovskega stanu v našem srezu. (Odklepa vrata.) Odprl sem naš dom, ključ pa predajam Vam tovariš predsednik Čeh in Vas prosim za skrb, da bo ta naš dom simbol naše ideje in pravo stanovsko zavetišče. Kot predsednik združenja trgovcev morate s ponosom povdarjati povsod, da je trgovski stan steber državne blagajne, da se tega tudi v polni meri zaveda in da je tako organiziran in močan, da se njegove zahteve, ki so splošne zahteve tudi vseh gospodarskih ljudi, ne bodo smele omalovaževati. Z božjo pomočjo predajem ta dom njegovim namenom.“ (navdušen „Živijo“ klici in aplavz.)

Franc Čeh
trgovec in predsednik Združbe trgovcev

Na govorniško tribuno je stopil predsednik združenja g. Čeh Franjo in spregovoril: „Velepoštovani gospod Benko! V neizmerno čast si štejem, da morem prevzeti v varstvo od gradbenega odbora preko Vas izročeni „Trgovski dom“, ki je spomenik trgovstva današnjih dni, še v posebno čast si pa štejem to, da mi izročate ključ Vi, ki ste bili pri delu, pri zgradbi tega doma vedno med prvimi in tudi prvi, in doslej največji podpornik na uresničenju dovršitve „Trgovskega doma“. S prvim darom din 10.000, ki ste ga prostovoljno in brez vsake prošnje poklonili združenju za zgradbo tega doma, ste dali s tem najlepši vzgled vsemu našemu članstvu. Vam so sledili sledeči dobrotniki: Čeh Franc 3000 din, Kohn Samuel 3000, Hahn Izidor 3000, Hahn Pavel 3000, Kührer Franc 3000, Kr. Hirschl sinova 3000, Šiftar Ludvik 3000, Kraljevska banska uprava 3009, Heimer Arnold 1500, neimenovana tvrdka iz Zagreba 1500, Brumen Joško 1000, Cvetič Janez 1000, Zver Ivan 1000, Anderš Josip 1000, B. Ascher sinova 1000, Trautman Aleksander 1000, Singer Maks, Šulinci 1000, Hackl Viljem Lemerje 1000, Hinka Francka sinovi Zagreb 1000, Vogler Viktor Cankova 1000, Hahn Samuel, M. Sobota 500, Trautman Hinko 300, Rehn Janez 300, Dittlich Gustav 300, Holcman Štefan 300, Polak Leopold, Cankova 300, Šadl Alojz Cankova 300, Polak Rudolf, M. Sobota 250, Sukič Jurij M. Sobota 100, Golob Ludvik Moravci 100 din. Izven tega so se doslej z zelo majhnimi izjemami prijavili skoro vsi člani našega združenja, da bodo prostovoljno prispevali v naš gradbeni fond po njihovi možnosti kar največje zneske. Štedili smo 18 let in naštedili okroglo 300.000 din. Na prostovoljnih prispevkih smo v zadnjih treh mesecih nabrali preko 50.000 din. Kljub temu smo morali najeti še posojilo pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani v znesku din 300.000. To

posojilo smo dobili na dolgoročno odplačilo. Pri najetu tega posojila so pokazali vsi člani uprave in predsednik nadzorstva nad vse požrtvovalno gesto s tem, da so podpisali notarski akt, s katerim osebno jamčijo z vsem svojim premoženjem za kredit, katerega smo za dovršitev najnujnejših gradbenih del najeli.

V izredno čast si štejem, da zamo-rem danes na tem mestu pozdraviti odlične predstavnike, kakor predsednika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani g. Ivana Jelačina, predsednika zveze trgovskih združenj dravske banovine g. Stane Vidmarja, bivšega ministra za trgovino in industrijo, g. Mohoriča Ivana, generalnega tajnika Zbornice TOI g. dr. Ivana Plessza, zastopnika kraljevske banske uprave, sreskega načelnika g. dr. Bratina Franca, narodnega poslanca g. Bajleca Franca, župana občine Murska Sobota in člana banskega sveta g. Hartnerja Ferdinanda, zastopnika okrožnega sodišča g. dr. Prohinarja, državnega tožilca g. dr. Juharta, zastopnika okrajnega sodišča g. Moškona Stanka, direktorja državne realne gimnazije g. Ing. Zobeca, upravitelja ljudske šole g. Gabrijelčiča, zastopnika slovenskega trgovskega društva „Merkur“ g. Verbiča, zastopnika častite duhovščine g. Vojkoviča, zastopnika državnih železnic postajenačelnika g. Ureka, zastopnika „Trgovskega lista“, urednika g. Saša Železnikarja, zastopnika „Slovenca“ g. Potočnika, zastopnika „Jutra“ g. Sevnika, zastopnika „Večernika“ g. Čačinoviča, zastopnika „Murske Krajine“ g. Hahna Izidorja, zastopnika „Politike“ g. Brajiča. Končno pozdravljam vse navzoče gg. zbornične svetnike, predsednika trgovskih združenj dravske banovine, vse zastopnike tukajšnjih društev, organizacij in korporacij, kakor tudi vso ostalo občinstvo najpristneje. Čast mi je prečitati pozdravne brzojavke, ki smo jih prejeli in sicer: od ministra in predsednika senata g. dr. Antona Korošca, od ministra brez listnice g. Frana Snoja, od predsednika Zveze trgovskih združenj iz Skoplja g. Vojina Varošiča, od saveza udruženja trgovca Sarajevo, od zborničnega svetnika g. Konrada Elsbacherja.

Gradbenemu odboru „Trgovskega doma“ se tem potom še posebno zahvaljujem za ves trud, ki ga je imel pri dovršitvi tega gigantskega dela. Prosim vso upravo in nadzorstvo našega združenja, da me krepko podpira pri nadaljnjem delu za uresničenje tistih nalog, za katere je postavljen naš dom. Enako prosim tudi vse ostale merodajne žinitelje, da nas v našem delu podpirajo. Konečno prosim vse gospode, da se vpišejo v zlato knjigo, ki bo večni spomin na ta veliki trenutek.

Z navdušenjem je bil sprejet predlog, da se odpošlje vdanostna brzojevka Nj. Vel. kralju Petru II. in Visokemu kraljevskemu Domu. Pevski zbor trgovskega društva Maribor je zapel državno himno.

Predsednik zbornice TOI g. Ivan Jelačin je v imenu Zbornice čestital Združenju h uspehom, kronanih z današnjo otvoritvijo „Trgovskega doma“. Zelo laskavo se je izrazil o marljivem delu tega združenja, ki se ne straši dela in žrtve za dobrobit trgovskega stanu. Naznanil je, da je zbornica sklenila pokloniti v gradbeni fond združenja znesek 10.000 Din, kar je bilo nagrajeno z živahnim aplavzom. Predsednik zveze g. Stane Vidmar se je v krepkih pohvalnih izrazih pridružil čestitkam. Spregovoril je tudi sreski načelnik g. dr. Bratina, kot predstavnik politične uprave ter je naglašal,

da je s poslovanjem naše organizacije izredno zadovoljen, kajti redko je najti tako harmonijo v poslovanju med oblastmi in organizacijami, kakor obstoja ravno med našim združenjem in politično oblastjo. Tudi besede g. narod. poslanca g. Bajleca, ki je podčrtal važno vlogo združenja za vzgojo trgovstva in trgovske mladine, so bile toplo sprejete. Konečno je k uspehom našega združenja čestital s prav učinkovitim govorom podpredsednik trgovskega društva g. Verbič. Po zaključnih pozdravnih formalnostih in izmenjavi čestitk, so se vrata „Trgovskega doma“ odprla in gostje so si ogledali tudi notranjost doma, ki je tehnično dovršen in urejen po najmodernejših principih. V pritličju se nahajajo pisarniški prostori združenja, v prvem in drugem nadstropju pa prostori za dvorazredno trgovsko šolo.

Zaključili smo dolgoletni trud baš v času, ko proslavljamo 20 letni jubilej osvobojenja, in bo naš dom poznim rodovom pričal o izredni marljivosti izpod tujega jarma osvobojenega trgovstva. „Trgovski dom“ nam je v ponos ter nam bo dajal pobudo za nadaljnje še marljiveše delo in stremljenje za gospodarskim napredkom našega naroda.

Vabilo

Združenje trgovcev v Murski Soboti vabi vse goste in člane, ki so prisostvovali slavnosti otvoritve „Trgovskega doma“, da se ovekovečijo v spominski knjigi, ki se nahaja v uradu združenja.

Izredna počastitev

Združenje naznanja članstvu, da je prejelo od bivšega bolgarskega ministra za trgovino, obrt in industrijo g. Dimitrije Veleva pismene čestitke k otvoritvi „Trgovskega doma“. Ta pozornost nas izredno veseli, ker vidimo, da tudi trgovstvo iz sosedne Bolgarske budno spremlja delo naših stanovskih organizacij. Gospodu ministru se za to ljubeznivo pozornost na tem mestu javno zahvaljujemo.

MODNA REVIIJA,

ki jo priredi

Konfekcija „GRETA“ iz Maribora

v dvorani Sokolskega doma v M. Soboti

v sredo 21. junija ob 20:30 uri
v soboto 24. junija ob 16 uri
v nedeljo 25. junija ob 18 uri

Priporoča se

Konfekcija „Greta“ Maribor.

Radio aparati

KOLESA
ŠIVALNI STROJI
POST. VLOŽKI
GRAMOF. PLOŠČE
LE OD

Nemec Janez M. Sobota

Strokovno polnenje
in popraviljanje vseh
vrst akumulatorjev po
najnižjih cenah.

HITRA POSTREZBA

ORIGINAL DKW motorna kolesa
vsi modeli 1939 po tvorničkih cenah
TUDI NA OBROKE.

Najčistejša belina je RADIO belina

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 22. VI. ob 15.30 uri
ob 18. uri
in ob 21. uri
v petek, dne 23. VI. ob 15.30 uri
ob 18. uri
in ob 21. uri
Velefilm v soboto, dne 24. VI. ob 21. uri

„DOMOVINA“

Leo Slezak Zarah Leander
Heinrich George Georg Aleksander
Paul Hörbiger

V nedeljo dne 25. VI. 1939 ljudska pred-
stava ob 11 uri 15 min.

„DOMOVINA“

Znižane cene: 2.—, 3.—, 5.— din

**Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“
in predigra**

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 25. VI. ob 15.30 uri
ob 18. uri
in ob 21. uri
v ponedeljek, dne 26. VI. ob 17.30 uri
ob 20.30 uri

Drama v torek, dne 27. VI. ob 20.30 uri

„Osamljeno srce“

Paul Henckels Benjamin Gigg
Harald Paulsen Käthe von Nagy

**Dodatek: Najnovejši „Alfa-Journal“
in predigra**

Za časa „Prekmurskega tedna“ predvajamo
vsak dan od 8. ure naprej in to vsako uro
razne zabavne, črtane in kulturne filme.
Vstopnina v skupinah: 1 din za osebo.
Posamezniki: 3 Din.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Meddruštveni odbor vabi na pevski koncert

v proslavo 20 letnice Prekmurja

v soboto dne 24. junija ob pol 8 uri
zvečer na Grajskem dvorišču (v slučaju sla-
bega vremena v dvorani). Prvi nastop Med-
društvenega pevskega zbora pod vodstvom
pevovodje g. Milana Grma. Sodeluje orkes-
ter. Predprodaja vstopnic v trgovini Izidor
Hahna. Cene sedežev od 12—3 din, stojišča
2 din, dijaki 1 din.

LOVCI!

V soboto, dne 24. junija 1939 popoldne
ob 2 uri se začne **lovska nagradno
streljanje** na glinaste golobe na stadionu
SK Mure. Med najboljšie streljače se razdeli
sedem dragocenih nagrad, darila Prekmur-
skega lovškega društva.

SPORT

SK Mura priredi s sodelovanjem Mest-
nega kopališča v Murški Soboti v okviru
„Prekmurskega tedna“ v soboto, dne 24. ju-
nija 1939 popoldne ob 3 uri propagandno
plavalno tekmo v waterpolo tekmo z
nastopom Mariborskega plavalnega kluba in
plavalne sekcije SK Mure. Spored:

- 1.) Nastop in pozdrav tekmovalcev,
- 2.) 100 m prosti stil (crawl)
- 3.) 100 m prsni stil,
- 4.) 33 m hrbtni stil,
- 5.) 33 m prosti stil,
- 6.) Propagandni skoki,
- 7.) Stafeta 3x33 m prosti stil (crawl),
- 8.) Stafeta 3x33 m mešana (prsni-hrbtni-
crawl),
- 9.) Waterpolo tekma.

Tekmovanje se vrši v sportnem bazenu
Mestnega kopališča (dolžina 33.33 m).

Soboški plavalci se naj čimprej prijavijo
pri odv. pripravniku g. Nemec Janezu ali pa
pri načelniku plavalne sekcije SK Mure g.
stud. tehn. Mesarič Štefanu.

Prijavnine ni.
Vstopnina Din 3.—, za dijake in mladino
Din 3.—.

Vstopnina velja tudi za poset nagradnega
strelskega tekmovanja lovcev in za kopanje!

— V centralo Kmetijske družbe
v Ljubljani je bil izvoljen na občnem
zboru, ki se je vršil v Ljubljani 4 t.
m., g. Rudolf Titan iz Črnelavcev pri
M. Soboti. Njegova izvolitev pomeni
priznanje prizadevanju mlade kmetijske
generacije v Prekmurju, ki hoče kul-
turno in gospodarsko dvigniti našega
kmeta. V ta namen organizira kmetisko
mladino v Društvih kmetijskih fantov
in deklet in jo tako pripravlja za te-
žko borbo, ki jo naj izvojuje kmečki
stan. G. Titan je šele mlad, 24 leten
posestnik, a si je v tem času pridobi-
bil kot večkratni predsednik društva
Prekmurskega Okrožja neveljivih
zaslug za kulturno vstajenje prekmur-
ske vasi. Z vztrajnim delom med svo-
jimi pristaši in z dostojnim obraču-
navanjem z nasprotniki kmečkih inte-
resov si je znala pridobiti organizira-
na kmetiska mladina ugled kot malo-
katera organizacija. Čisto pravilno je,
da se zaupajo tako važne gospodar-
ske ustanove mlajšim močem, ki uživa-
jo zaupanje med ljudstvom in tako
upravičeno pričakujejo od njega vse-
stranske podpore tudi v gospodarskih
prizadevanjih.

Gozdno gospodarstvo.

Lesna trgovina je imela po vojni
v Prekmurju zlate čase. Privabila je
semkaj ne samo trgovce iz tuzemstva,
pojavili so se tudi inozemski trgovci,
ki so s posredovalci izkoriščali tu-
kajšnje gozdove in odvažali stare hraste
in bore v druge dele sveta. Panji nek-
danjih velikanov so nam še pred ne-
koliko leti pričali o visoki starosti in
kvaliteti prekmurskega lesa. Prekmurje
je bilo in je tudi še danes glavni
producent borovega lesa v dravski
banovini. Dočim se je še pred neko-
liko leti večina borovega lesa prede-
lala na žagah, se danes izdelujejo iz
borovega lesa predvsem železniški
pragovi, drogovi in jamski les. Do-
čim se železniški pragovi izvažajo
zadnji čas predvsem v Nemčijo, na-
kupujejo borove drogove domače to-
varne za impregnacijo, a jamski les
se pa izvažajo predvsem na Madjarsko.
Domači rudokopi namreč ne morejo
plačati visokih cen, katere danes pla-
čujejo madjarski uvozniki za borov
jamski les. Naši trgovci in producenti
dosežejo za jamski les po Din 200.-
franco madjarska meja. — Ostali sor-
timente borovega lesa, kakor so to
stavbeni les in posebna drva, se pa
porabijo na domačem trgu. Slično je
tudi z drugimi domačimi lesnimi vr-
stami kakor so to hrast, črna jelša,
jesen, topola in vrba, ki se izvažajo,
v kolikor so za to sposobni, pred-
vsem v Nemčijo. Hrastovega lesa se
je zadnja leta še precej prodalo iz
Prekmurja, a ga je danes le še malo
najti v debelejših dimenzijah. Cene so
sicer za hrastov les od 50 cm pre-
mera naprej prav visoke in vabljive;
vendar je v prekmurskih gozdih tak-
šnega materiala le še malo; večinoma
se danes že trguje z hrastom, ki so
zrasli ne v gozdih temveč ob potokih
in na travnikih.

Mali gozdni posestniki prodajajo
les večinoma po površini za pavšalni
znesek, le posamezniki prodajajo les
po enotnih cenah in merah. Velep-
sestniki pa se bavijo tudi že z izvozom
lesa brez vsakega posredovanja po-
klicnih lesnih trgovcev.

POZOR! REDNA PRILIKA! POZOR!

ZNIŽUJEM CENE KOLES!

Od danes naprej cene vseh vrst koles
GLOBOKO ZNIŽANE. — Za časa „Prek-
murskega Tedna“ posebne ugodnosti. —
Izrabite redko priliko in si oglejte zalogo
v trgovini

ERNEST ŠTIVAN, na Glavnem trgu
V MURSKI SOBOTI.

Automobilisti: bencin in olje tt. Standard
Vaccum, gume ter ves auto pribor.

Stroški za podelavo lesa so v
Prekmurju razmeroma nizki. Podiranje
se običajno plačuje z odpadki t. j. z
panjem in vejami. (Gozdovi v Prek-
murju se prav za prav krčijo in ne
sekajo.) Za podelavo lesa so na raz-
polago visoko kvalificirani drvarji.
Sirom naše domovine so poznani dr-
varji iz Kobilja. Za razmeroma nizke
dnine in akordne cene se izdelujejo
razni tesani in okrogli sortimenti.

Prevoz lesa se danes vrši večino-
ma že z tovornimi avtomobili, ki so
zadnje čase že skoraj popolnoma iz-
podrinili voznike z konjsko vprego.
Dočim so zahtevali še vozniki od Din
10.- do Din 50 1 m³, so avtoprevozniki
znižali cene skoraj na polovico.
Nekateri avtoprevozniki naložijo na
tovorni avto z priklopnim vozom že
po 10 in več m³ jamskega lesa. Ker
so gozdovi lahko dostopni in pota ter
ceste v dobrem stanju, se les nalaga
na avtomobile tudi že na poseki sami.
Izvoz lesa iz gozdov je torej možen
brez vsakršnih težkoč in posebnih
materjalnih izdatkov.

Mnogo lesa, posebno žaganega
materijala, se danes tudi že uvažava
v Prekmurje iz drugih krajev dravske
banovine posebno s Pohorja, ker se
je stavbna delavnost v zadnjih letih
močno poživela posebno v središču
Prekmurja — v Murški Soboti. Tudi
bukova in gabrova imajo visoko ceno
(Din 110.- do 120.- za 1 prm³) kljub
temu, da se je produkcija v zadnjem
času povečala in se tudi nekoliko drv
uvažava iz drugih sosednjih srezov drav-
ske banovine.

Kakor je iz prednjega razvidno je
gozdno gospodarstvo Prekmurja v
zadnjih dvajsetih letih na tehničnem
polju mnogo napredovalo, ali je pri
tem utrpela lesna zaloga prekmurskih
gozdov. Ker današnji gozdovi samo
še zmorejo kriti domačo potrebo, bo-
de v bodoče glavna skrb vseh mero-
dajnih faktorjev, da očuvajo gozdove
vsaj pri sedanji polni produktivnosti.
Vsakoletni prirastek gozdov Prekmurja
nam predstavlja danes še važen pri-
spevek k aktivnosti gospodarstva naše
pokrajine. Ako bode uspelo sedanje
stanje gozdarstva Prekmurja ohraniti
neokrnjeno, bodoči rodovi še ne bodo
imeli resnih skrbi, kje nabavljati vse
dobrine, ki dajajo posebno kmečkemu
ljudstvu naši gozdovi.

KINO DITTRICH

V petek 23. junija ob 6 in 1/2 9 uri
V soboto 24. junija ob 6 in 1/2 9 uri
V nedeljo 25. junija ob 1/4 6 in 1/2 9 uri
V ponedeljek 26. junija ob 6 in 1/2 9 uri
Najnovejši in največji super šlager sveta te
sezona

Ciganček

z Boro Minjevič in Jane Withers. — Film
zlatega humora in srčne komike. Krasni
pleši, prekrasne pesmi, virtuozna godba in
nedosegljiva umetnost Bore Minjeviča.

Pri vsakem programu nov
Fox žurnal in predigra.

Vstopnina din 8, 6, 4, 2

Vsako soboto popoldne ob 6 uri kulturna
predstava. Vstopnina din 1.—.

podružnico slaščičarne

Dne 15. t. m. sem otvoril
v Murški Soboti na Aleksandrovi
cesti (poleg Dittrich urarja).

VELIKA ZALOGA vsakovrstnih
bonbonov, čokolade in peciva.

Vsak dan sveže torte in sladoled!

Priporoča se

Zečirovič Ali

slaščičarnar, Murska Soboti.

MOTORNA KOLESA

SVETOVNE ZNAMKE

TRIUMPH, VICTORIA, DÜRROPP

od 98-125-200-250-350 ccm³

NISKE CENE!

Mali mesečni obroki!

Dobi se pri znani trgovini

RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi,
šivalnimi in pisalnimi stroji ter
motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

Hiša s 4 sobami, velikim vrtom in
pritiklinami poceni na prodaj.
Poizve se v Benkovi ul. št. 10.

Čilimi in domači perzeri so izloženi
na razstavi, kateri se prodajo
sedaj **proti koncu** po znatno znižanih
cenah. Izkoristite to izbornu priliko. Oglejte
tepihe na izložbenem prostoru v odprtem
paviljonu takoj pri glavnem vhodu desno.

Pozor kmetje!

Naznanjam, da imam kosilni stroj, malo rab-
ljen, tipe Dering — na prodaj po najnižji
ceni. FRANC OGRIZEK, VERŽEJ št. 73

Opr. št. 1 998/38

Dražbeni oklic

Dne 10. avgusta 1939 ob 11. uridopoldne
bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba ne-
premičnin.

Zemljiška knjiga: Ropoča 1/4 vl. št. 6,
1/2 vl. št. 304, 305.

Cenilna vrednost: 1551 Din 75 p.

Najmanjši ponudek: 1034 Din 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe; so
priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem
naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se
ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v ško-
do dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic,
ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okržno sodišče v Murški Soboti,
odd. IV., dne 20. V. 1939.